

National Institute for Public Health
and the Environment
Ministry of Health, Welfare and Sport

سل (توبرکلوز) چیست؟

سل (توبرکلوز) چیست؟

سل (tbc) یک بیماری عفونی است که فرد توسط یک باکتری به آن مبتلا میشود. سل اغلب در ششها دیده میشود. اما ممکن است در قسمتهای دیگر بدن هم دیده شود. سل معمولاً با دوا بهخوبی قابل تداوی است. سل در هالند شیوع کمی دارد.

علائم سل چیست؟

سل توسط یک باکتری ایجاد میشود. این بیماری ممکن است ماهها یا سالها پس از داخل شدن باکتری در بدن ظاهر شود. همهی کسانی که این باکتری را میگیرند، مریض نمیشوند. افرادی که واقعاً مریض میشوند، به بیماری سل در ششها یا در بخش دیگری از بدن مبتلا میباشند. مانند: در استخوانها، غدد لنفاوی یا مهرهای ستون فقرات. افرادی که مبتلا به سل هستند میتوانند این علائم را داشته باشند:

علائم شایع این بیماری

خستگی

بیاشتهایی

کاهش وزن

عرق شدید در شب

بلغم یا خون هنگام سرفه کردن

سرفه‌ای که بیش از سه هفته دوام کند.

علائم دیگر عبارت‌اند از:

- تب
- تنگی نفس
- درد در قفسه‌ی سینه
- تورم غُدّه (در صورت موجودیت سل در غُدّه)
- درد و ورم (در صورت موجودیت سل در استخوان‌ها)

چگونه میتوانم بفهمم که به سل مبتلا شده‌ام؟

آیا یک یا چند مورد از علائم بیماری سل را در خود مشاهده میکنید؟ در این صورت با داکتر عمومی خود تماس بگیرید. داکتر عمومی میتواند شما را به داکتر متخصص ارجاع دهد.

متخصص میتواند معاینات متعددی را انجام دهد تا معلوم شود که آیا شما سل دارید یا خیر:

- عکس رادیولوژی (اشعه ایکس) یا سی‌تی‌اسکن
- معاینه‌ی بلغم ریوی
- در صورتی که احتمال ابتلا به سل خارج از شش‌ها وجود داشته باشد، ممکن است معاینات دیگر نیز انجام شود.

عفونت سل و بیماری سل چه تفاوتی با هم دارند؟

عفونت سل

در صورتی که یک شخص به باکتری سل مبتلا باشد اما مریض نباشد، این فرد عفونت سل دارد. فردی که عفونت سل دارد، برای دیگران ساری نیست.

این بروشور حاوی معلوماتی درباره‌ی بیماری سل میباشد. معلومات بیشتر درباره‌ی عفونت سل در بروشور «[عفونت سل](#)» آمده است.

بیماری سل

از هر 10 نفر که عفونت سل دارند، 1 نفر به بیماری سل مبتلا میشود. عفونت سل ممکن است پس از ماه‌ها و حتی پس از سال‌ها به بیماری سل تبدیل شود. احتمال مریض شدن شخص مبتلا به سل در دو سال اول خیلی بیشتر است.

سل اغلب در شش‌ها دیده میشود

ممکن است ساری باشد اما همیشه اینگونه نیست. آیا شخص مبتلا به سل در شش‌ها است؟ در این صورت، داکتر معایناتی انجام میدهد تا تشخیص دهد که آیا این شخص مبتلا به سل ساری است یا خیر.

سل ممکن است در استخوانها، غدد لنفاوی، مهرهای ستون فقرات یا سایر بخشهای بدن نیز وجود داشته باشد. در این صورت، ساری نیست.

سل چگونه به دیگران انتقال می‌یابد؟

تنها افرادی که به سل ساری مبتلا هستند می‌توانند آن را به دیگران انتقال دهند. هنگام سرفه، عطسه، صحبت کردن یا آوازخوانی قطرات ریز حاوی باکتری سل در هوا پخش می‌شوند. این قطرات ریز ممکن است از طریق تنفس وارد بدن دیگران شود و این‌گونه مبتلا شوند.

سل از چه راه‌هایی به دیگران انتقال نمی‌یابد؟

- سل از طرق ذیل به شما انتقال نمی‌یابد:
- دست دادن، درآغوش گرفتن و یا بوسیدن
- خوردن غذا و نوشیدنی مشترک
- استفاده از لیوان، بشقاب، قاشق و چنگال، لباس و تشناب دیگران
- رابطه‌ی جنسی
- تماس با خون

تحقیق در مورد منشاء بیماری و ردیابی تماس

سازمان GGD به مریضان سل کمک میکند. سازمان GGD گاهی اوقات بررسی میکند تا معلوم شود که مریضی از چه شخصی شروع شده است. این کار را «تحقیق در مورد منشاء بیماری» مینامیم.

فردی که به سل ساری مبتلا است، میتواند آن را به دیگران انتقال دهد.. به همین دلیل، سازمان GGD در مورد اطرافیان آن شخص تحقیق میکند. این کار را «ردیابی تماس» مینامیم. هدف ردیابی تماس این است که افراد مبتلا به باکتری سل هر چه زودتر شناسایی و تداوی شوند. این‌گونه این افراد به بیماری سل مبتلا نمیشوند.

معلومات بیشتر در مورد تحقیق در مورد منشاء بیماری و ردیابی تماس در بروشور «[سل و تحقیق در مورد منشاء بیماری و ردیابی تماس](#)» آمده است.

آیا سل قابل تداوی است؟

سل معمولاً از طریق مصرف چند دارو به صورت همزمان به خوبی قابل تداوی است. مدت تداوی اغلب شش ماه می باشد.

معلومات بیشتر در مورد تداوی سل در بروشور «[سل و طریقه تداوی آن](#)» آمده است.

اقدامات در مورد سل ساری

در صورتی که یک شخص سل ساری داشته باشد، آن شخص به مدت حداقل 2 هفته از دیگران جدا نگه داشته شود. بدین ترتیب از انتشار باکتری جلوگیری میشود. این حالت را «ایزولاسیون» مینامیم.

معلومات بیشتر در مورد اقدامات در مورد سل ساری در بروشور «[سل - انتقال، بهداشت سرفه و دستورالعملهای زندگی](#)» آمده است.

چه کسانی بیشتر در معرض عفونت سل قرار دارند؟

در مورد بعضی از افراد احتمال بیشتری وجود دارد که به باکتری سل مبتلا شوند:

- افرادی که با فرد مبتلا به سل ساری در یک محیط بوده اند.
- افرادی که در کشورهایی با شیوع زیاد سل تولد شده اند.
- افرادی که به مناطقی با شیوع بلند سل سفر می کنند، مانند آفریقا، آسیا، آمریکای جنوبی و اروپای شرقی.

چه کسانی بیشتر در معرض عفونت سل قرار دارند؟

در مورد بعضی از افراد احتمال بیشتری وجود دارد که به بیماری سل مبتلا شوند:

- کودکان زیر 5 سال.
- افرادی که به علت مریضی، سیستم ایمنی ضعیفی دارند.
- افرادی که به علت مصرف دوا، سیستم ایمنی ضعیف تری دارند.

چه افرادی میتوانند در برابر سل واکسین شوند؟

در حالند واکسن ب.ث.ژ (BCG) برای کودکانی انجام میشود که یکی از والدین آنها در کشوری با شیوع زیاد سل تولد شده باشد. کودکان میتوانند این واکسین را از سنین خیلی پایین دریافت کنند. این واکسین حفاظت 100 درصدی در برابر ابتلا به سل ایجاد نمیکند. اما بعد از انجام واکسین احتمال ابتلا به نوع شدید سل، مانند مننژیت، بسیار کاهش میدهد.

واکسین ب.ث.ژ (BCG) به آن اندازه‌ای که کودکان را حفاظت میکند از بزرگسالان در برابر ابتلا حفاظت نمیکند. به همین دلیل، فقط به برخی از بزرگسالان توصیه میشود که واکسین ب.ث.ژ (BCG) را دریافت کنند. معلومات بیشتر در این مورد در بروشورهای «[واکسین ب.ث.ژ \(BCG\)](#)» و «[مسافرت و سل](#)» آمده است.

معلومات بیشتر

- معلومات بیشتر در باره سل در ویبسایت rivm.nl/tuberculosis آمده است.
- چنانچه درباره‌ی سل سؤالی دارید، با سازمان GGD بخش «مبارزه با سل» در منطقه‌ی خود تماس بگیرید. برای پیدا کردن شعبه‌ی GGD در منطقه‌ی خود می‌توانید به ویبسایت ggd.nl مراجعه کنید.

This information is available in English at:
Waxaad warbixintan ku aqrisan kartaa Soomaaliga:
Informacje te są dostępne w języku polskim na stronie:
ኸኢ ልጃኸት ብብንተኮ ብዕስዝ ዚብኡ ኖርግት ቋንቋብ ታፊበሓ ዚነ
፡ሉላቶይ ብበንማ ውለተኮሚበ ኖርማኦ ጃረመ ንንህይ

شما میتوانید این معلومات را به دریا از طریق ذیل مطالعه کنید:
يمكنك قراءة هذه المعلومات باللغة العربية على:

[www.rivm.nl/en/tuberculosis/
information-materials#aboutTB](http://www.rivm.nl/en/tuberculosis/information-materials#aboutTB)

سؤال خود را از چت بات سل (توبرکلوز) بپرسید
www.tuberculose.nl/over-tuberculose

Published by

**National Institute for Public Health
and the Environment, RIVM**
P.O Box 85104 | 3508 AC Utrecht
The Netherlands
www.rivm.nl/en

Oktober 2026

Committed to health
and sustainability